

FUNDACIÓ
BARÇA

Cap **nena**
nen fora de joc

COL·LECCIÓ FUNDACIÓ

BULLYING I CIBERBULLYING AL FUTBOL FORMATIU A CATALUNYA

CARLES VENTURA
MARIA PRAT
XÈNIA RÍOS
GONZALO FLORES
TERESA LLEIXÀ
SUSANNA SOLER

03

PRÒLEG

JORDI CARDONER
Vicepresident primer
del FC Barcelona i
Vicepresident primer
de la Fundació

Compromesos amb la convivència i el respecte

Cada nena i nen té dret a gaudir d'un entorn segur i saludable. El bullying no es produeix solament a les aules, també succeeix en el camp de joc. Des de la Fundació Barça veiem la necessitat de potenciar la formació, prevenció i intervenció en l'àmbit esportiu, amb la finalitat d'articular protocols d'actuació que serveixin per a identificar i combatre l'assetjament entre iguals. El terreny de joc ha de ser per a tothom un espai on sentir-se feliç i ser tractat amb respecte.

El futbol és un dels esports més practicats i seguits a Catalunya. Aporta beneficis per a la salut i el desenvolupament emocional dels nens i nenes que el practiquen. Al mateix temps els ajuda a posar en pràctica valors com l'esforç i l'esperit de superació. Practicar esport potencia les seves habilitats de relació i la cooperació per a aconseguir un objectiu comú. A més, l'activitat física és un mitjà que pot potenciar l'autoestima, l'empatia i la resiliència davant les frustracions.

El bullying anul·la tots aquests drets, destrueix els valors positius del joc i els substitueix per por, vergonya i intimidació. Sentir-se amenaçat perjudica el rendiment esportiu i acadèmic, la vida escolar i familiar, i la salut física i mental. La prevenció i abordatge de l'assetjament entre iguals a l'àmbit esportiu involucra infants, joves, famílies, entrenadors i espectadors.

Davant el buit de referències nacionals i internacionals sobre el bullying en l'àmbit esportiu, la Fundació Barça vol continuar aportant coneixement sobre el fenomen i liderar aquesta recerca.

Per aquest motiu, la Fundació presenta aquest estudi a fi d'analitzar la prevalença del bullying al futbol formatiu de Catalunya i compartir experiències inspiradores que ajudin a revertir aquest problema.

El futbol no pot permetre comportaments i actituds vexatòries perquè van contra els seus principis i valors.

La Fundació Barça té el compromís de vetllar pels drets de la infància tot fomentant la bona convivència, el diàleg i el joc net. Volem que els nens, nenes i joves creixin en igualtat d'oportunitats i contribuir a la construcció d'una societat on el respecte i l'empatia vers els altres siguin el vernís que cobreixi una base sòlida d'humanitat.

EL BULLYING I L'ESPORT

QUÈ ÉS EL BULLYING A L'ESPORT?

El bullying o assetjament entre iguals és un comportament de caràcter agressiu per part d'un o més infants amb la intenció de fer mal a l'altre, que es repeteix durant un temps, i suposa una relació interpersonal de desequilibri de poder o de força.

[Olweus & Limber, 2010]

Especialment a l'àmbit esportiu no s'ha de confondre el bullying amb situacions com discussions puntuals per una jugada, o quan jugant i sense intencionalitat manifesta de fer mal, es produeixen accions com ara una puntada de peu, una empenta, etc.

S'ha de tenir present que, a l'esport, el nivell d'habilitat motriu d'un o una jugadora pot incrementar el risc de patir bullying o, per contra, pot actuar de "protector" si el nivell esportiu és rellevant.

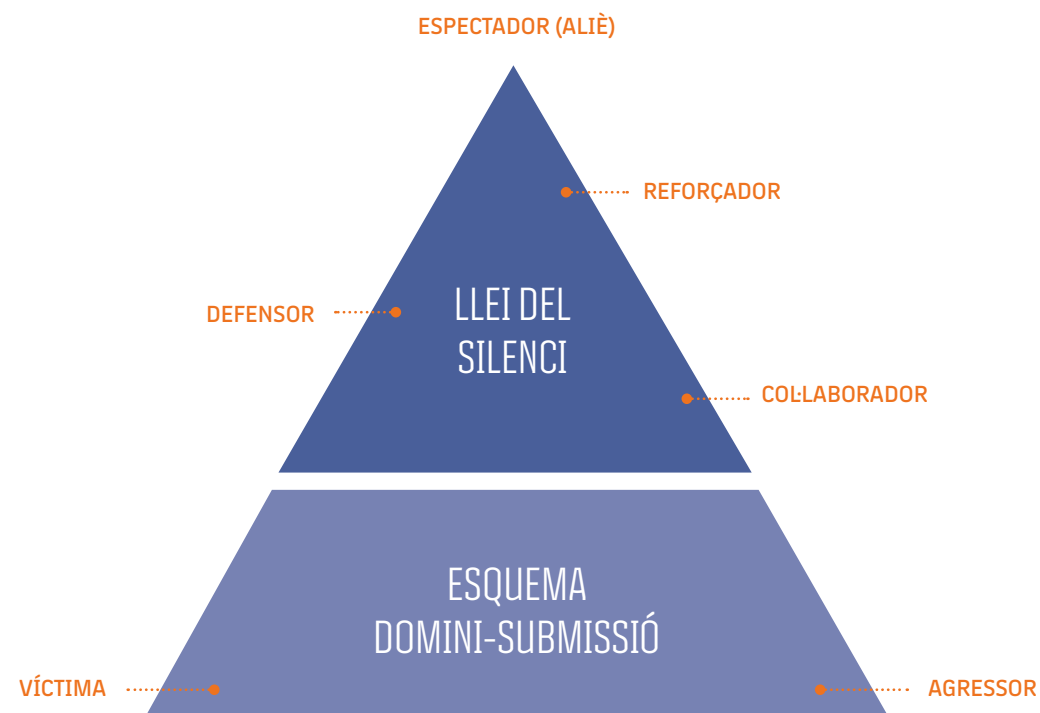

*"Aquesta temporada jo tinc un noi
que està molt per sota de la mitjana
del nivell de l'equip, i els millors ni
se'l miren, ni el saluden: l'ignoren."*

Entrenador

QUI ESTÀ IMPLICAT EN EL BULLYING?

L'assetjament és un fenomen social, i per això ha de tractar-se com a tal. Cal no centrar-se exclusivament en la víctima i l'agressor, donat que els espectadors tenen un paper important a l'hora de sostenir o trencar l'assetjament entre iguals.

L'infant amb **rol d'agressor** difícilment sortirà d'aquest paper si els observadors no deixen de donar suport a les seves accions.

"A vegades els testimonis li tenen por a l'agressor i no s'hi volen ficar. Ell és el rei i els altres no volen contradir-lo." Jugador

Tot i la creença entre **observadors** i espectadors que la situació de *bullying* no és moralment correcta, tendeixen a banalitzar accions tradicionalment arrelades a l'entorn esportiu com ara bromes, comentaris despectius o malnoms.

"La broma comença amb un clatellot un dia, després un altre... o quan corre li fan la traveta." Entrenador

En el cas de la **víctima**, el més probable és que acabi deixant el club i abandonant la pràctica esportiva. A més, pot patir greus conseqüències tant a nivell personal (ansietat, depressió, etc.) com social (reducció de les interaccions socials).

"Jo de petit vaig patir bullying i per això vaig deixar el futbol. Es ficaven amb mi." Entrenador

"Fora de l'escola es dona molt menys perquè els nens tenen la llibertat de triar amb qui juguen i amb qui no. Quan estan a l'escola, estan a l'aula i han d'estar allà per força sí o sí." Família

Per altra banda, l'esportista víctima tendeix a gestionar la situació de bullying de manera "emocional interna" i ho fa principalment a partir del silenci.

"Crec que a vegades amb l'edat és difícil dir-ho als pares o als entrenadors, és com que els fa vergonya... I por, perquè creuen que si ho diuen, es ficaran més amb ells." Família

"Evidentment els insults són un problema... el meu fill se'ls creia i fins i tot es veia gras. L'autoestima li va baixar en picat. I jo em deia: què li passa a aquest nen, que no menja... És que estic gras, deia ell. Doncs no, no estàs gras." Família

El respecte per la diferència i el fet de potenciar la inclusió (cadascú té un lloc en l'equip) minimitzen el possible impacte d'aquests factors.

"...Si és més bo o dolent també compta molt... Però sobretot també si té alguna característica que el fa diferent: perquè ara li han posat ulleres, o perquè li hem posat aparells a la boca, etc." Família

Cal recordar que el bullying és un procés dinàmic, i per tant, els rols no són fixos i poden variar segons les circumstàncies. Qualsevol pot exercir el rol de víctima, agressor o observador en diferents moments de la seva vida. Per tant, no s'han d'associar determinades característiques personals o socials amb cadascun d'aquests rols.

"Això pot suposar que alguns membres de l'equip callin per tal d'evitar l'expulsió del grup i, d'aquesta manera, la situació de bullying es manté gràcies a la passivitat de l'equip."

Ortega, 2008

"Qualsevol diferència de la víctima pot ser utilitzada per l'equip per a justificar l'assetjament. L'aspecte físic, l'obesitat, mida i força corporal, la manca d'habilitats —especialment motrius—, baixa percepció de competència i de la imatge corporal, persones amb discapacitat, orientació sexual diferent..."

Martínez Baena, Faus-Boscà, 2018

QUINES FORMES DE BULLYING HI HA?

Forma directa

Contacte explícit
entre víctima i agressor
(cara a cara)

Colpejar,
empènyer...

Insultar,
possar malnoms...

Excloure de participar
en alguna activitat

Penjar fotos o vídeos
personals sense permís
per riure-se'n o fer-ne
comentaris despectius

FÍSIC

VERBAL

SOCIAL

CIBERBULLYING

(a través de mitjans tecnològics,
xarxes socials...)

Forma indirecta

Formes subtils,
difícil d'identificar
per la víctima

Amagar, robar,
trencar objectes personals...

Difondre rumors falsos
sobre ella

Menystenir, ignorar,
fer el buit

No deixar-la entrar a
un grup de Whatsapp

A QUIN LLOC ES PRODUUEIX EL BULLYING A L'ESPORT?

En el context esportiu, igual que passa en l'educatiu, el bullying es produeix en **moments i espais de poca presència de l'adult (entrenador o entrenadora)** i això, entre d'altres factors, en fa molt difícil la detecció.

"Jo crec que els nens saben quan fer bullying i quan no... quan un noi realment vol fer mal, el comentari el fa quan l'entrenador no hi és." Entrenador

És en el **propi club esportiu**, durant l'**horari de l'entrenament** i especialment en els vestidors on es produeixen situacions de bullying **més freqüentment**.

"Al meu germà li tiraven les coses a la dutxa, les botes les llençaven a la tassa del wàter i després estiraven la cadena." Entrenador

QUÈ DIUEN ELS EXPERTS SOBRE EL BULLYING A L'ESPORT?

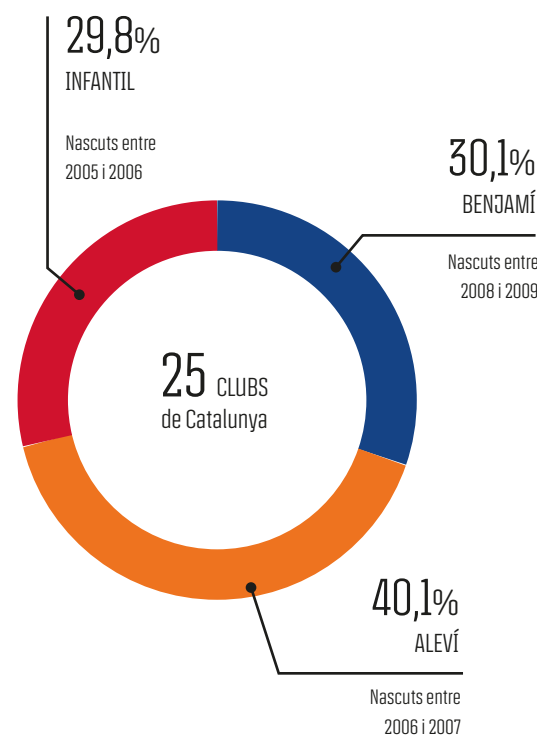
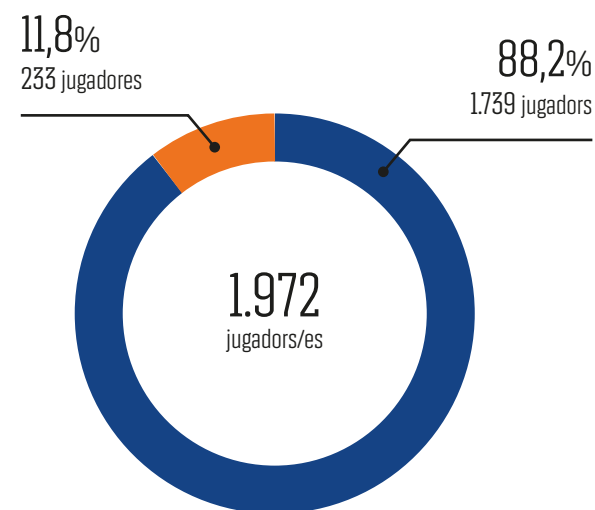
Mentre que hi ha una extensa bibliografia que explica la prevalença del bullying a l'entorn escolar (la qual revela que un 10% dels infants pateix bullying¹), són **pocs els estudis** que s'han ocupat d'analitzar-lo a l'entorn esportiu.

Són destacables les dades obtingudes per Nery, Neto, Rosado i Smith (2018) amb jugadors de diferents modalitats esportives, les quals afirmen que **un 10% dels esportistes havien patit bullying i un 34,7% n'havien presenciat**.

¹ Informe "Yo a eso no juego" de Save the Children 2016

MÈTODE D'AVALUACIÓ

L'estudi ha procurat mantenir la **proporcionalitat entre categories i sexe** respecte al total de jugadors i jugadores amb llicència federativa de futbol 7 i futbol 11 a Catalunya. La selecció dels clubs es va fer atenent al compliment d'una sèrie de característiques: clubs de diferents grandàries, delegacions territorials, de ciutats grans, petites i de pobles, amb nivells econòmics i socials variats, etc.

Del total de la mostra, un 91,6% dels jugadors i jugadores va **néixer** a Catalunya, un 29,8% va afirmar que feia una **temporada** que jugava a futbol i la majoria **entrenava** entre dos i tres dies a la setmana (96,7%). En relació al **nivell de competició**, un 6,2% jugava a Preferent, un 17,8% a Primera Divisió, un 33,2% a Segona, i un 35,2% a Tercera.

El qüestionari va ser **elaborat ad hoc** prenent com a referència les propostes d'altres recerques (Adler, 2014; Martínez, 2016; Nery, Neto, Rosado i Smith, 2018) i es va administrar després de la **validació de contingut** realitzada per **set especialistes**.

ANÀLISI QUALITATIVA

Amb l'objectiu d'aconseguir una visió més global de la problemàtica del bullying a l'entorn del futbol formatiu, es van organitzar **9 grups focals** amb tres perfils: **famílies, jugadors/es i entrenadors/es**.

Els grups focals responien a diferents clubs i d'entorns diversos (geogràfics, de mides de club, nivell econòmic, etc.). Cada grup estava format per 10-15 persones de perfils variats: diferents edats, categories socials, nivells econòmics, clubs, anys d'experiència entrenant, etc. Cal remarcar que malgrat l'intent de buscar representativitat de jugadores i entrenadores, només van participar una dona entrenadora i una jugadora en els respectius grups focals.

PRINCIPALS RESULTATS

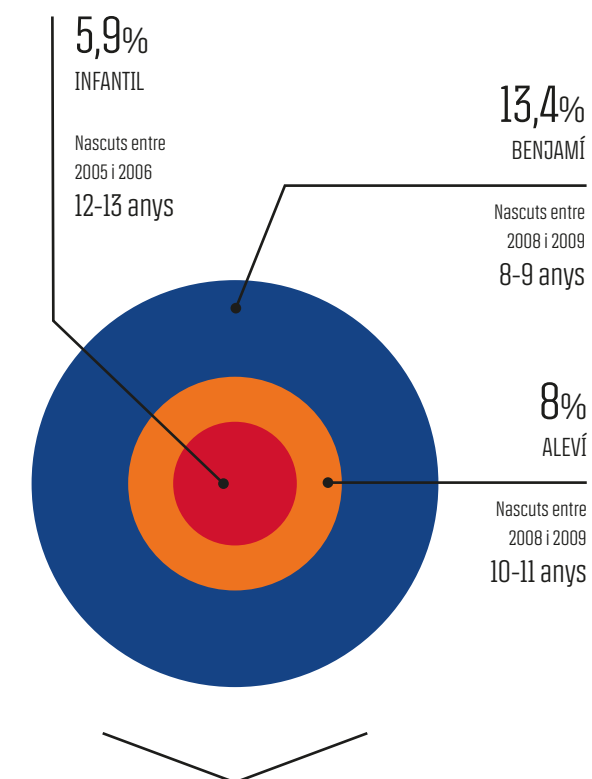
VÍCTIMA

PREVALENÇA

Un **9%** afirma haver patit bullying durant l'actual o anterior temporada.

No hi ha diferències entre jugadors i jugadores.

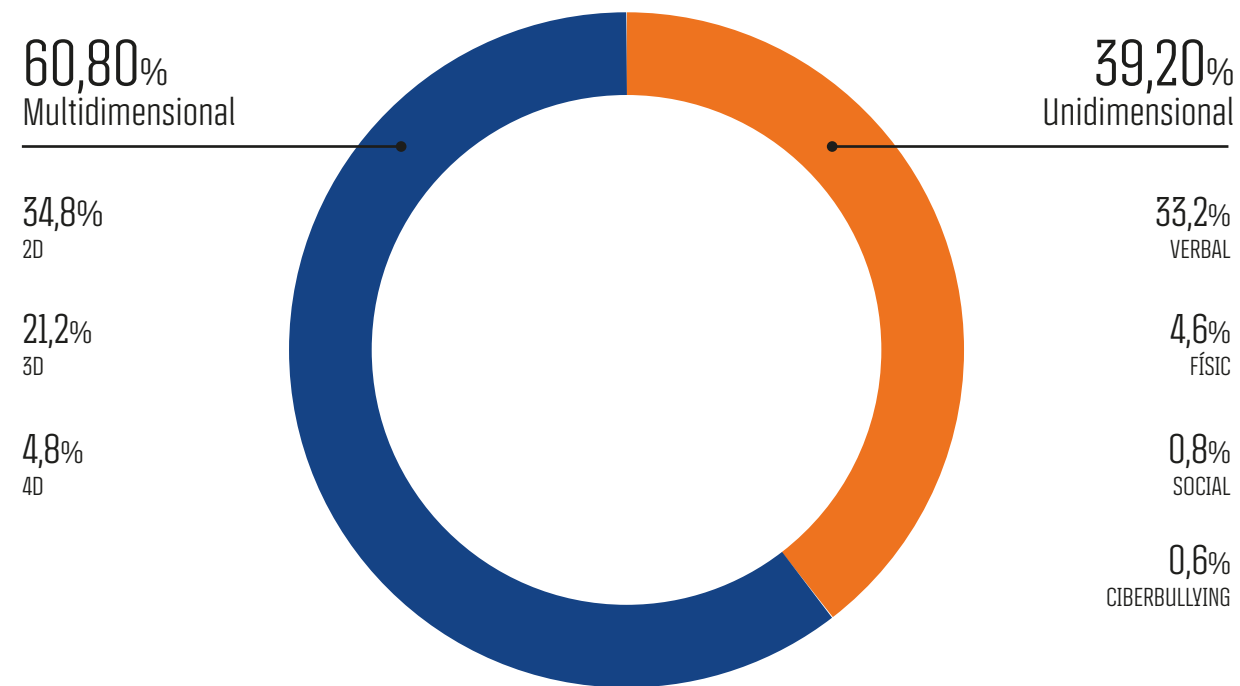
Per categories, a Benjamí és on més bullying es dona, seguida per la categoria Aleví i en darrer terme, la categoria Infantil.

"En aquest poble el grup de l'escola és el mateix que el grup de l'esplai, el mateix grup de futbol... a tot arreu. Els problemes del pati es traslladen al futbol, a l'esplai... perquè són els mateixos nens i tots estan en els mateixos llocs. Llavors es traslladen els problemes d'un lloc a l'altre." Família

"Molts nanos van al mateix institut i s'emporten coses aquí al club. Potser a l'escola s'han barallat i segueixen aquí." Entrenador

QUINS TIPUS D'ACCIONS ASSETJADORES ES PRESENTEN?

TIPOLOGIES DE BULLYING

BULLYING UNIDIMENSIONAL

Es dona una única tipologia de bullying (o verbal, o físic, o social o ciberbullying)

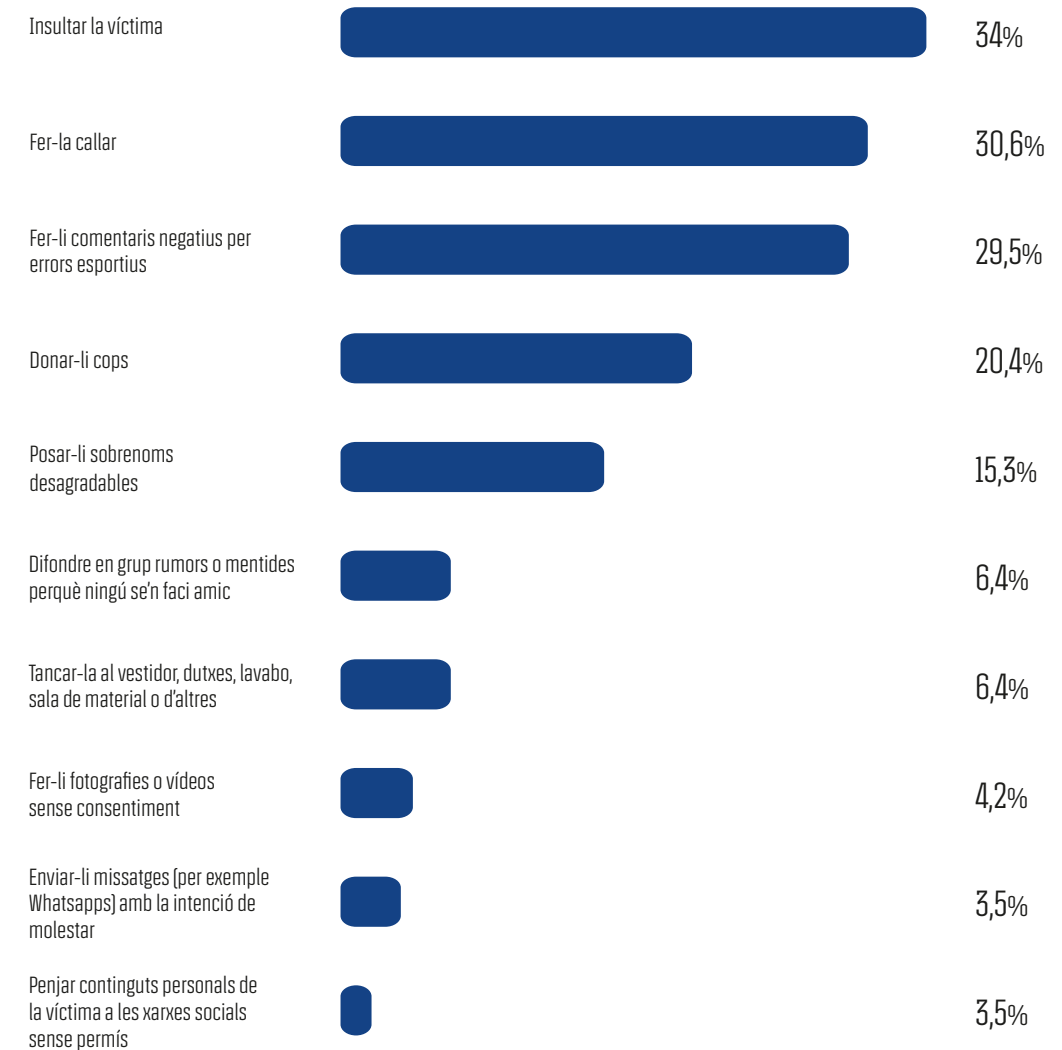
BULLYING MULTIDIMENSIONAL

- **BULLYING QUATRIDIMENSIONAL** es donen les quatre tipologies.
- **BULLYING TRIDIMENSIONAL** combina tres de les tipologies existents.
- **BULLYING BIDIMENSIONAL** es centra principalment en el verbal i físic.

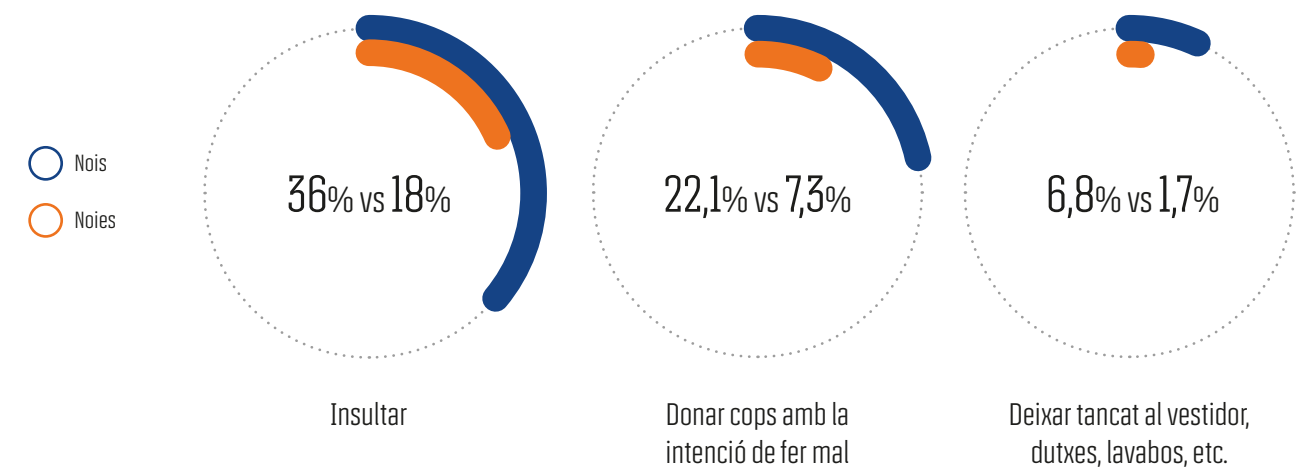
Les situacions de bullying són majoritàriament de caràcter multidimensional, combinant principalment el bullying verbal amb el físic, social i/o ciberbullying.

Tipus de conductes més freqüents

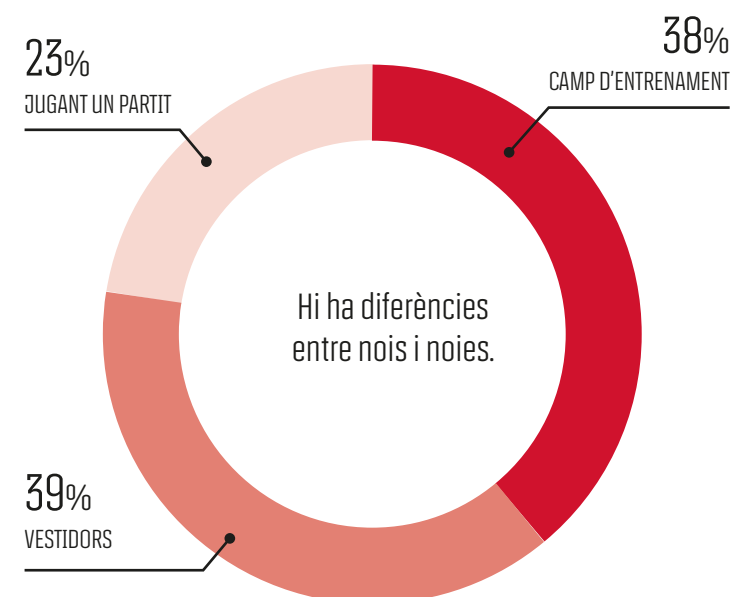

Tipus de conductes segons el sexe

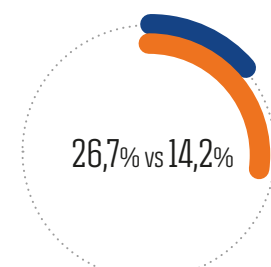
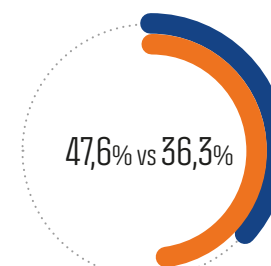
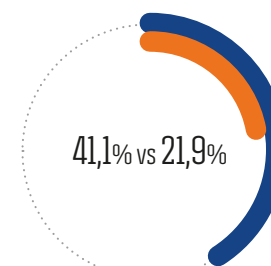
A ON ES DONEN LES SITUACIONS DE BULLYING ?

No hi ha diferències entre nois i noies respecte al bullying que poden rebre d'internet o a partir de les xarxes socials.

○ Nois ○ Noies

SENTIMENTS DE LA VÍCTIMA

32%
IRA

26%
TRISTESA

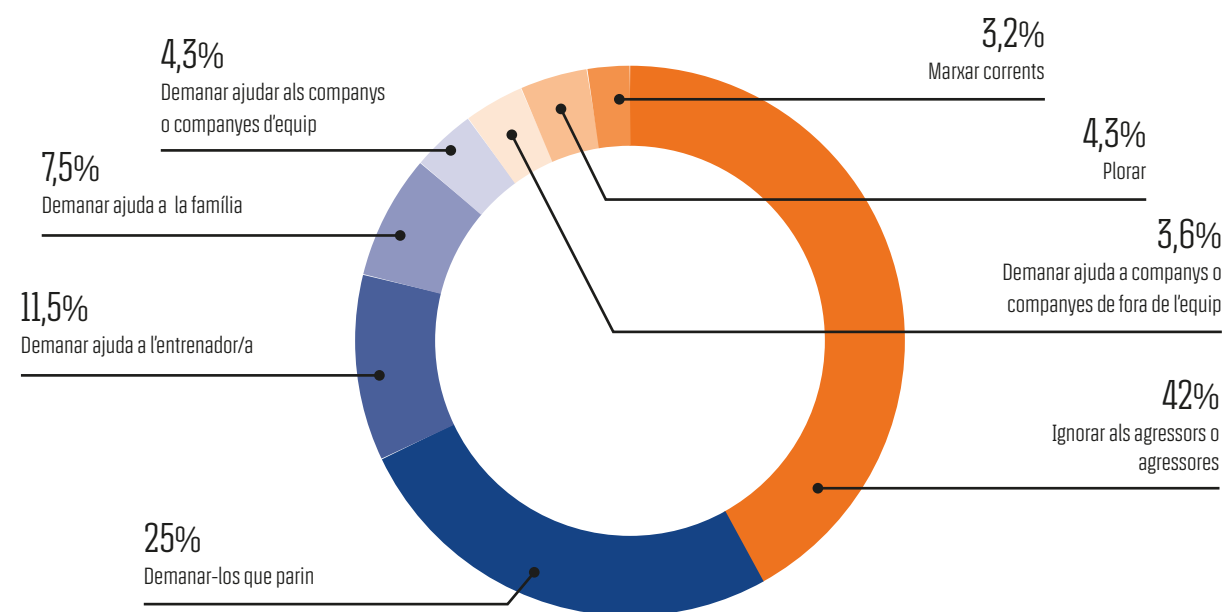

21%
INDIFERÈNCIA

"Està trista, plora... se sent decebuda, enfadada, impotent, i té por." Jugador

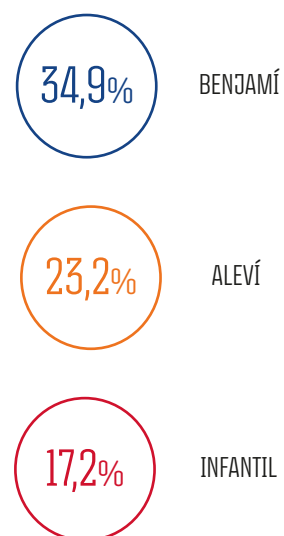
"L'autoestima li va baixar en picat". Família

ESTRATÈGIES D'AFRONTAMENT DE LA VÍCTIMA DAVANT LA SITUACIÓ DE BULLYING

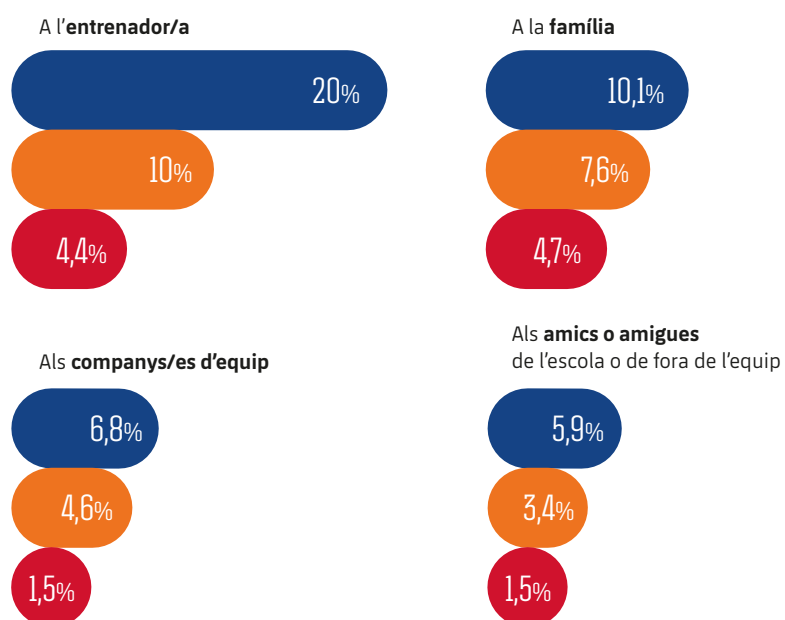

A la categoria Benjamí és on es presenten més accions.

Demarar que s'aturin

Demarar ajuda

No s'obtenen diferències de gènere

El 31,6% d'aquells o aquelles que pateixen bullying tenen intenció d'abandonar el futbol, contra un 5,7% de jugadors i jugadores que no en pateixen i també tenen la intenció d'abandonar-lo.

OBSERVADORS/ES

Un 34,6% dels i les participants afirmen haver vist accions de bullying al futbol.

A més de la meitat dels observadors els sap greu per la víctima.

RESPECTE A LES ACCIONS QUE ES FAN, EL MAJOR NOMBRE DE RESPOSTES SÓN:

No hi ha diferències entre jugadors i jugadores però sí per categories. El nombre de respostes "No fer res però sentir-se malament" és superior com major és l'edat dels jugadors/es.

AGRESSOR/A

Un **14,8%**
dels i les participants afirma
haver fet accions de Bullying

Un major nombre de jugadors que de jugadores
afirmen haver comès accions de bullying.

Motius principals
pels quals ho fan:

39,5%
Perquè els/les provoquen

19,6%
Perquè les víctimes s'ho mereixen

Sentiments:

34%
Sentir-se malament

28,5%
No sentir res

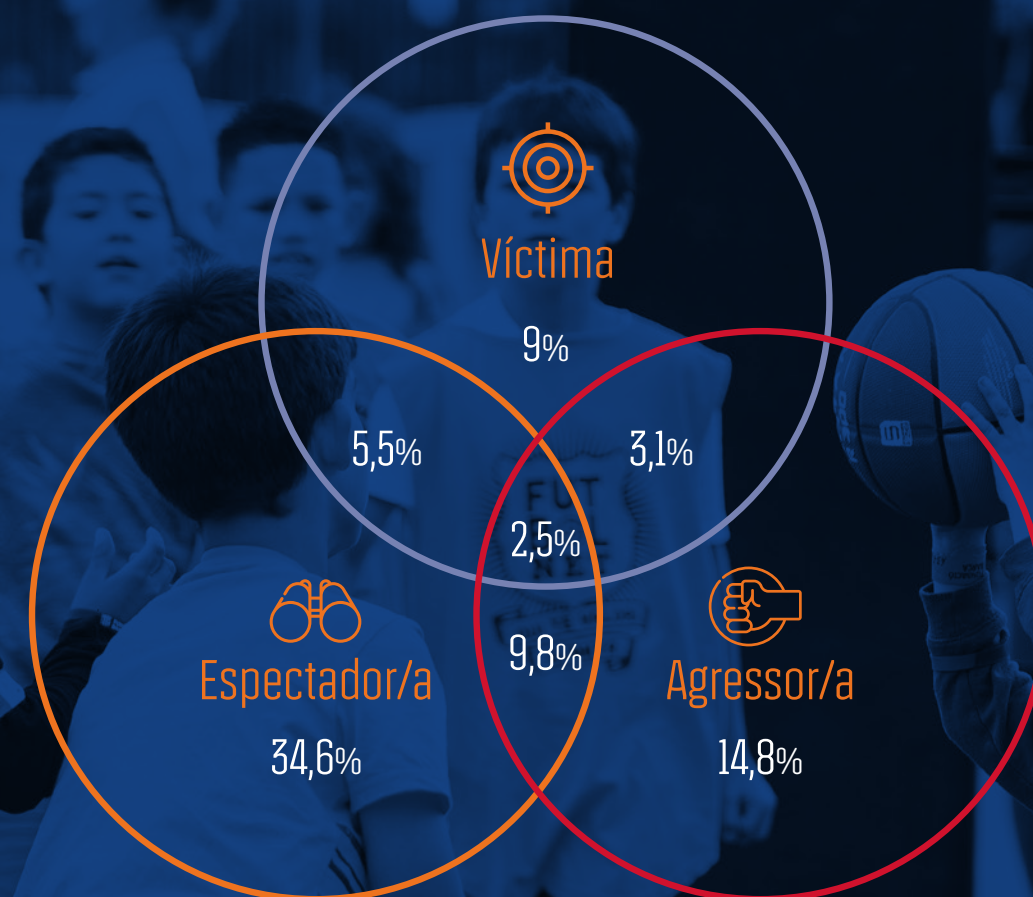
21,3%
Preocupació perquè els renyin

20,3%
Saber greu per la víctima

54,4% dels casos les agressions són portades
a terme per un únic agressor o agressora.

Per últim i atenent als diferents rols (víctima, espectador/a o agressor/a) que pot desenvolupar un mateix participant, els resultats que s'obtenen es mostren a la figura següent:

Un **9%** són víctimes,
un **34,6%** espectadors i un **14,8%** agressors/es

Un **5,5%**
de la mostra són a
la vegada víctima
i espectador/es de
situacions de bullying

Un **3,1%**
són alhora víctimes
i agressors/es

Un **2,5%**
són alhora víctimes,
testimonis i
agressors/es

RECOMANACIONS

- Arran de les entrevistes i reunions de grup realitzades en aquest estudi, es constata una gran preocupació per part de les famílies i entrenadors respecte a les situacions de bullying que poden donar-se al futbol, així com per la dificultat de detectar-lo i la falta d'instruments per a fer-li front.
- A més, es percep una manca de polítiques preventives i protocols d'actuació vers el bullying a les entitats esportives, i l'anàlisi de les poques iniciatives preventives que es donen és quasi inexistent.
- Per tant, es considera necessari realitzar intervencions preventives de caràcter formatiu i dirigides a tot l'entorn esportiu (jugadors/es, entrenadors/es, famílies, club, etc.), així com articular protocols clars d'actuació.
- **Crear un clima positiu** a l'equip/club propiciat per l'entrenador/a i motivat des de la direcció del club que faci possible el **recolzament entre els membres** farà més probable que la víctima, i també els espectadors/testimonis, **trenquin el silenci**.

"L'important és que els entrenadors es formin."
Entrenador

"El que hem d'intentar és vigilar les relacions que hi ha a l'equip i adonar-nos-en abans que s'esdevingui una situació greu." **Entrenador**

"Hi ha pauta d'actuació? No en tenim. Els nens han de saber com actuar en cada cas. I les famílies també. És molt important. Hi hauria d'haver unes pautes per actuar. Des del principi fins al final." **Famílies**

BIBLIOGRAFIA

Escobar, J. i Bonilla-Jimenez, F. (2009). *Grupos focales: una guía conceptual y metodológica*. Cuadernos hispanoamericanos de psicología, 9(1), 51-67.

Evans, B., Adler, A., MacDonald, D., & Côté, J. (2016). *Bullying Victimization and Perpetration among Adolescent Sport Teammates*. Pediatric Exercise Science, 28, 296–303. <https://doi.org/10.1123/pes.2015-0088>

Modecki, K. L., Minchin, J., Harbaugh, A. G., Guerra, N. G., & Runions, K. C. (2014). *Bullying prevalence across contexts: A meta-analysis measuring cyber and traditional bullying*. Journal of Adolescent Health, 55(5), 602–611. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2014.06.007>

Nery, M., Neto, C., Rosado, A., & Smith, P. K. (2018). *Bullying in youth sport training: A nationwide exploratory and descriptive research in Portugal*. European Journal of Developmental Psychology. <https://doi.org/10.1080/17405629.2018.1447459>

Olweus, D., & Limber, S. P. (2010). *The Olweus Bullying Prevention Program. Implementation and evaluation over two Decades*. In S. R. Jimerson, S. M. Swearer, & D. L. Espelage (Eds.), *The handbook of Bullying in Schools: An International Perspective* (pp. 377–401). New York: Routledge.

Ortega, R. (2008). *Malos tratos entre escolares. De la investigación a la intervención*. Madrid: Secretaria General Técnica (CIDE).

UNESCO. (2018). *School violence and bullying: Global status and trends, drivers and consequences Section Title Style Document Title Style*. Retrieved from www.unesco.org/open-access/terms-use-ccbysa-en

Volk, A. A., & Lagzdins, L. (2009). *Bullying and victimization among adolescent girl athletes*. Athletic Insight, 13–31.

PROGRAMES DE PREVENCIÓ I/O PROTOCOLS D'INTERVENCIÓ SOBRE EL BULLYING A L'ESPORT

En aquest apartat s'aporten documents relacionats amb les **polítiques antibullying a l'esport orientades a la prevenció o protocols d'intervenció** elaborats a nivell internacional per part de federacions o clubs esportius, administracions públiques, etc.

1. MANUAL ANTI-BULLYING - NA FORMAÇÃO DESPORTIVA

Nery, M., Neto, C., Rosado, A., & Smith, P. K.

Manual-Programa | 2017 | Portugal | No aporta resultats

Projecte d'investigació que sensibilitza les comunitats educatives i esportives sobre el bullying en l'esport, promovent una intervenció directa.

La descripció teòrica s'acompanya de pautes d'acció per a esportistes, pares, entrenadors i líders esportius, amb l'objectiu que puguin fer front de manera més eficaç a situacions de violència interpersonal en aquest context.

2. ANTI-VILIFICATION PROGRAMS IN ADOLESCENT SPORT

Mattey, E., McCloughan, L. J., & Hanrahan, S. J.

Manual-Programa | 2014 | Austràlia | Sí aporta resultats

Programa que va dirigit específicament al bullying homofòbic en una organització de voleibol. És un programa detallat amb tallers (workshops) per als jugadors/es als quals no poden accedir els pares i entrenadors.

3. BULLYING IN SCHOOL SPORT

Noret, N., Smith, A., Birbeck, N., Velija, P., & Mierzwinski, M.
(*The Ben Cohen - Standup Foundation*)

Informe | 2015 | UK | No aporta resultats

Informe organitzat a partir de tres projectes:

- **Projecte A:** es realitza una revisió bibliogràfica en la qual s'identifiquen 14 estudis i informes d'investigació que exploren la naturalesa i/o prevalença del bullying a l'esport escolar.
- **Projecte B:** es presenten els resultats d'un estudi de quatre anys que va comptar amb la participació de 15.023 alumnes de primària i secundària entorn del bullying en l'esport escolar.
- **Projecte C:** s'hi fa una revisió bibliogràfica que permet exposar intervencions per fer front al bullying en l'esport escolar.

Finalment s'exposen unes conclusions de tot l'informe.

4. CHILD PROTECTION IN SPORT UNIT (CPSU)

NSPCC, Sport England, Sport Northern Ireland and Sport Wales

Pàgina Web | 2017 | UK | No aporta resultats

Vídeos, publicacions i bones pràctiques sobre violència (inclou bullying) en el món de l'esport:

- *Anti-bullying activities* per ajudar els joves d'un club a entendre les implicacions negatives del bullying.
- *CPSU sample anti-bullying policy* exposa com sensibilitzar un club sobre el bullying, com intervenir i donar suport als infants i joves.
- *Sample online safety and social media policy*, guia sobre l'ús d'internet i les xarxes socials.
- *Making a noise about bullying in sport*, presentació per ajudar els infants i joves a parlar sobre el bullying i sobre el cyberbullying.
- *Empowering sport to tackle Bullying*, presentació on s'exposa un estudi de cas referent al bullying en l'esport, així com els rols que haurien de tenir els entrenadors, recomanacions...

5. BULLYING IN SPORT AND PERFORMANCE PSYCHOLOGY

Fisher, L. A., & Dzikus, L.

Article científic | 2017 | USA | No aporta resultats

Article que recull una aproximació teòrica a la contextualització del bullying, les seves tipologies, el bullying entre atletes, la intimidació per part d'entrenadors i el bullying homofòbic, entre d'altres. S'hi troba un apartat de recomanacions sobre què poden fer les institucions esportives per a crear climes esportius inclusius, i s'hi exposen una sèrie de suggeriments pràctics per a la prevenció i la intervenció contra el bullying en l'esport.

6. EDUCATING COACHES ON THEIR ROLE IN THE PREVENTION OF HOMOPHOBIC...

McCloughan, L. J., Mattey, E. L., & Hanrahan, S. J.

Article científic | 2015 | Austràlia | Sí aporta resultats

Article que exposa que la presència de bullying homofòbic està augmentant i s'hi presenta un exemple de programa dissenyat per a prevenir aquest tipus de bullying mitjançant tallers (workshops) per a entrenadors/es. Es posa èmfasi en el rol dels entrenadors pel que fa a la prevenció del bullying.

7. PLAY BY THE RULES - MAKING SPORT INCLUSIVE, SAVE AND FAIR

Kate Jenkins (Co-Chair), Janet Schorer, Merrilee Barnes, Phillip Leslie (Co-Chair), Megan Mitchell, Dr Niki Vincent, Justin Burney & Peter Downs
(*South Australian Department for Sport and Recreation*)
Pàgina web | - | Austràlia | No aporta resultats

Pàgina web informativa i educativa sobre discriminació, assetjament i protecció infantil en l'esport. Banc de tot tipus de recursos per a la gestió de conflictes en un club esportiu, la inclusió en el món de l'esport, temes d'abusos sexuals en l'esport, bullying a l'esport...

8. TRUE SPORT

True Sport
Pàgina web | 2016 | USA (Colorado) | No aporta resultats

Pàgina web que proporciona eines educatives per a promoure una experiència esportiva positiva per a tots els joves. Ressalta la vertadera essència de l'esport: integritat, respecte, treball en equip, coratge i responsabilitat.

Hi ha un apartat de Bullying prevention amb diferents recursos com ara articles i vídeos.

- *Ways coaches can prevent Bullying*
- *Warning signs of bullying in youth sports*

9. VERYWELL FAMILY

Sherri Gordon
Pàgina web | 2018 | Broadway | No aporta resultats

Pàgina web on es troba la publicació Dealing with bullying on youth sports teams en la qual s'exposen una sèrie de consells o estratègies per als pares i mares sobre què es pot fer per a parar el bullying en l'esport.

10. STOMP OUT BULLYING - CHANGE THE CULTURE

STOMP Out Bullying - Change The Culture
Pàgina web | 2019 | USA | No aporta resultats

Pàgina web que recull un apartat, *Bullying and Sports*, que afirma que en el món de l'esport hi ha una línia molt fina entre el joc competitiu i el bullying.

S'hi fa una petita contextualització sobre el bullying i s'hi exposen consells per als pares i mares per tal d'assabentar-se si el seu fill o filla n'està patint. Un exemple seria mitjançant preguntes indirectes.

11. HOW TO STOP BULLYING IN YOUTH SPORTS - PROTECTING YOUR CHILD FROM ABUSE IN ATHLETICS

Frank L. Smoll Ph.D. (Coaching and Parenting Young Athletes)
Publicació pàgina web | 2013 | - | No aporta resultats

Publicació realitzada a la web de *Psychology Today* en la qual s'exposa, primerament, una aproximació teòrica al bullying, i seguidament què poden fer els pares i mares per a prevenir el bullying o què fer si el seu fill o filla és un agressor/a.

12. CONSEJOS PARA MANEJAR EL "BULLYING" O ACOSO EN UN EQUIPO DEPORTIVO MENOR

CAFA Group
Publicació pàgina web | 2018 | Llatinoamèrica | No aporta resultats

Publicació que exposa en un dels seus apartats com evitar i prevenir el bullying o assetjament en un equip, dirigit als pares i mares.

13. ANTI-BULLYING ACTIVITIES - EXERCISES TO UNDERTAKE WITH CHILDREN AND YOUNG PEOPLE AT YOUR SPORTS CLUB

Horse Sport Ireland
Manual | - | Irlanda | No aporta resultats

Manual d'activitats per a dur a terme amb els infants i joves d'un club esportiu al voltant del bullying.

14. ANTI-BULLYING POLICY FOR SPORTS CLUBS

Cornwall Sports Partnership
Manual | - | Irlanda | No aporta resultats

Manual dirigit als clubs en el qual es presenta una contextualització sobre el bullying i per què és important respondre a aquest fenomen. S'hi exposen signes i símptomes, i seguidament una sèrie de procediments a realitzar entorn del bullying en l'esport per part d'un club esportiu. Finalment, també s'hi exposa un apartat de prevenció que proposa un codi de conducta.

15. BULLYING PREVENTION IN SPORTS

Alberta Government
Manual | 2015 | Alberta (Canadà) | No aporta resultats

Manual que explica què és el bullying i les seves tipologies. Un apartat indica què poden fer-hi els pares/mares/adults, què poden fer-hi els entrenadors i voluntaris, i què poden fer-hi els jugadors/es.

Bullying

16. PREVENTING BULLYING: WHAT GREAT COACHES NEED TO KNOW

Prevent Child Abuse America i US Center for Safesport - Champion Respect. End Abuse Manual | - | USA | No aporta resultats

Manual dissenyat per a formar els entrenadors sobre la naturalesa del bullying i el seu impacte sobre els infants i els joves, així com el paper dels entrenadors en la prevenció de la seva aparició en els equips. Dirigit a entrenadors que treballen amb atletes d'entre 6 i 18 anys. El manual està dividit en 4 parts:

1. Comprendre el comportament del bullying, amb especial atenció a les poblacions vulnerables
2. Estratègies per a evitar comportaments de bullying
3. Estratègies per a respondre al comportament de bullying
4. Escenaris de bullying potencials que s'utilitzaran en les discussions en equip

17. PROTOCOLO ANTIACOSO EN EL DEPORTE — PROTOCOLO DE ACTUACIÓN Y PREVENCIÓN DEL ACOSO EN EL ÁMBITO DEPORTIVO

Consultora KPMG
Manual-protocol | 2017 | Euskadi | No aporta resultats

Protocol dirigit al club Bera Bera (Euskadi) a través de la consultora KPMG. L'àmbit d'aplicació del Protocol inclou el personal d'administració i serveis (monitors i entrenadors) i als esportistes. S'hi exposen un procediment i unes guies d'actuació.

18. PROTOCOLO DE ACTUACIÓN ANTE SITUACIONES DE ACOSO EN CONTEXTOS DEPORTIVOS DE NAVARRA

Oficina de Mediación Deportiva del INDJ
Manual-protocol | - | Navarra | No aporta resultats

Protocol d'actuació davant de situacions de possible assetjament en àmbit esportiu. Té dues vessants: una preventiva i l'altra d'orientació de la intervenció. S'hi presenta un diagrama cronològic del protocol d'actuació de les entitats esportives, així com de les seves actuacions i les actuacions del INDJ.

19. CAMPANYA "STOP BULLYING. NO ES DÉBIL QUIEN TIENE EQUIPO"

Federación Andaluza de Baloncesto
Campanya | 2017 | Andalusia | No aporta resultats

Campanya de la Federació Andalus de Bàsquet promou la companya "Stop Bullying" contra l'assetjament escolar. S'hi presenta un vídeo amb entrevistes a nens/es, jugadors/es, mares/pares i entrenadors/es sobre el bullying que pateixen alguns infants en els diferents centres educatius i també esportius. No s'hi proposa però cap protocol, estratègia o actuació enfront del fenomen.

FUNDACIÓ BARÇA

Juny 2019

FUNDACIÓ BARÇA

Cap **nena**
nen fora de joc

Estudi realitzat per:

Agraïment a:

COL·LECCIÓ FUNDACIÓ

Aquesta col·lecció té com a finalitat explicar els projectes i la tasca de la Fundació Barça, així com crear un espai per a l'estudi i la reflexió de temes socials. És un pas més en el compromís de la Fundació per donar a entendre el món en el qual vivim.